

Vereniging Vrienden van het Beatrixpark

Nieuwsbrief

Inhoud

<i>Van de redactie</i>	2
<i>Van de voorzitter</i>	3
<i>Zuidasplannen Beethovenkavel</i>	4
<i>Agenda ALV 2007</i>	6
<i>Banken, prullenbakken, informatieborden en andere zaken</i>	7
<i>Vogelexcursie 13 mei 2007</i>	9
<i>In memoriam</i>	9
<i>Uit de Artsenijhof</i>	10
<i>Notulen ALV d.d. 20 april 2006</i>	11
<i>Van de penningmeester</i>	14
<i>Ledenadministratie</i>	14
<i>Staat van inkomsten en uitgaven 2006</i>	15
<i>Kascommissieverslag</i>	16
<i>Chapeau voor de bomen!</i>	17
<i>De grote en de kleine maagdenpalm</i>	18
<i>Onbekende bekenden</i>	19
<i>Muziekfestival Beatrixpark 2007</i>	21
<i>Natuurwandeling door de Natte vallei</i>	21
<i>De Toevlucht</i>	22
<i>1^e Amsterdamse Stadsvogeldag</i>	23
<i>Rondleiding door de Artsenijhof 14 mei a.s.</i>	23
<i>Op naar de 1500</i>	24

**Algemene
Ledenvergadering
Vereniging Vrienden
van het Beatrixpark**

**op dinsdag 24 april 2007
om 20.00 uur**

**in de bovenzaal van het Vrijzinnig
Centrum Vrijburg, Herman
Gorterstraat 31 (lift aanwezig)**

Indien onbestelbaar retour afzender:
Vereniging Vrienden van het Beatrixpark
H. Gorterstraat 27, 1077 WE Amsterdam

Van de redactie

Redactie Nieuwsbrief

*Mw. M.J.K. Louisse
F.C.S. Warendorf
Mw. J.M. Overberg
Mw. M.J.C. Deckers*

Foto's Nieuwsbrief

F.C.S. Warendorf

Secretariaat Nieuwsbrief

*Mw. M.J.K. Louisse
W. Pijperstraat 35
1077 XL Amsterdam
020 662 0227
allegro@xs4all.nl*

De vorige nieuwsbrief was ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de vereniging voor het eerst uitgebracht in kleur en voorzien van een cadeautje aan de leden in de vorm van een plattegrond van het park met een overzicht van de beelden die zich in het park bevinden. We ontvingen veel positieve reacties op deze uitgave.

Het bestuur heeft daarom besloten ook deze nieuwsbrief in kleur uit te brengen. Onze drukker meldde dat hij een nieuwe machine voor kleurenprints heeft waardoor de kosten aanmerkelijk lager zullen zijn en de kwaliteit niet veel minder. Deze nieuwsbrief is met die nieuwe machine gemaakt. Op de jaarvergadering van 24 april a.s. zal het bestuur de leden de vraag voorleggen of de extra kosten het waard zijn om ook de toekomstige nieuwsbrieven in kleur uit te geven.

José Deckers is met Diny Koers naar vogelopvang De Toevlucht gegaan om inlichtingen in te winnen over de vogels die wegens de uitbraak van botulisme in september 2006 naar de opvang waren gebracht. Op 15 januari jl. was een aantal muskuseenden, knobbelzwanen en ganzen weer voldoende hersteld. Op die dag is een groot konvooi van maar liefs drie dierenambulances en een auto van Waternet naar de eendenvijver gereden om de vogels hun vrijheid weer terug te geven.

Mirjam Louisse heeft voor de reeks Onbekende bekenden naspeuringen gedaan naar de geschiedenis en de maakster van het beeld in de eendenvijver en is daarbij verrassende dingen te weten gekomen.

Over de stormen die de afgelopen winter in het park huishielden, kunt u lezen in de bijdrage van Henk Wolters. Maar let op: de

bij het artikel geplaatste foto's kunnen schokkend zijn. Dat was ook het geval met het bericht dat de twee door de vereniging geplante reuzenzilverparren waren beschadigd door scholieren die takken nodig hadden voor een vuurtje.

De door de Parkwachterij beloofde intensivering van het toezicht - zie het interview in de vorige nieuwsbrief - is helaas nog niet gerealiseerd. Van hogerhand is bepaald dat de prioriteit momenteel ligt op het gebied van handhaving van de regels bij de ondergrondse afvalcontainers. Door de fusie met de Milieupolitie worden ook de parkwachters daarvoor ingezet.

Ten slotte een ander treurig bericht. De motor van de pomp die het water in de Natte vallei moet circuleren is op 5 maart jl. doorgebrand en nog steeds niet gerepareerd. Hopelijk is dit binnenkort verholpen.

Het goede nieuws is dat op het moment dat u dit leest, een begin is gemaakt met de vernieuwing van het parkmeubilair. Hierover leest u in de bijdrage van Marleen Munniksma over banken, prullenbakken, informatieborden en andere zaken.

Verder in deze nieuwsbrief de gebruikelijke rubrieken, aankondigingen van excursies en het muziekfestival en natuurlijk alle stukken die nodig zijn voor de jaarvergadering op 24 april a.s.

Frank Warendorf

De in de Nieuwsbrief vertolkte meningen verwoorden de meningen of ervaringen van de schrijvers. Men kan er niet van uitgaan dat dit ook de gevoelens zijn van het bestuur van de Vereniging, tenzij dit uitdrukkelijk is vermeld.

Van de voorzitter

Toen ik een aantal jaren geleden de voorzittershamer overnam van Herman Wals verkeerde ik in de veronderstelling dat ik me vooral met 'groene' zaken zou bezighouden. Inmiddels besteed ik de meeste tijd aan het (veel) lezen en inspreken over bouwprojecten, overleggen over grenzen en overgang van parkrand naar stad, lobbyen bij ambtenaren en politici, contact zoeken en onderhouden met buurtbewoners en andere belanghebbenden. Zelfs tijdens vakanties laat het park me niet los: in een andere stad/ander land vergelijk ik ieder stukje openbaar groen waaronder zelfs het straatmeubilair zoals banken en prullenbakken met het Beatrixpark, wat is hier mooier, wat is minder fraai, hoe heeft men een bepaald probleem hier opgelost etc. Ook gewoon over straat lopen is er niet meer bij: door de gedwongen betrokkenheid bij alle Zuidasplannen ga je in grote steden met veel hoogbouw letten op straatpatronen, schaduwwerking, windhinder, gebruikte materialen, toegankelijkheid van gebouwen. Er is een hele nieuwe wereld voor mij opengegaan, nl. die van stedenbouw, inrichting en beheer van openbare ruimte, architectuur, dubbel grondgebruik, soorten fietsenrekken, parkeervoorzieningen. Interessant genoeg, maar eigenlijk had ik mij ook iets meer willen verdiepen in bloemen, planten, bomen, stadsnatuur en daar is in de afgelopen jaren weinig van terecht gekomen. Er gaan zelfs dagen, soms weken voorbij dat ik nauwelijks in het Beatrixpark wandel, en als ik door het park wandel is het tegenwoordig heel vaak met een soort controlerende blik: ligt er nog ergens afval, is dat struikje dood, is daar een nieuwe boom aangeplant, is de afdeling Groen al begonnen met de aangekondigde snoeiwerkzaamheden, is die kapotte prullenbak nog steeds stuk Een soort troubleshooter dus. Ik hoop dat ik ooit in

de toekomst weer gewoon als bezoeker kan rondwandelen en genieten, maar vooralsnog zal dat niet gebeuren. Verderop in deze nieuwsbrief kunt u lezen over de verbeterplannen - van het plaatsen van nieuwe banken en prullenbakken tot de voorgenomen opknappbeurt van cirkelpad en ereplateau en het gebied van de kinderspeeltuin. En natuurlijk ook weer het laatste nieuws over de Beethovenkavel en overleg met ambtenaren en politiek.

In het bestuur wordt hard gewerkt aan een tweede beleidsplan (het eerste beleidsplan bestreek de periode 2004-2006) nu over de periode 2007-2010, dat tot doel heeft om onze leden vooraf te informeren over onze standpunten en plannen, maar dat tevens de basis zal vormen voor onze onderhandelingen met andere partijen. In het najaar zal het meegestuurd worden met de najaarsnieuwsbrief.

Dankzij de inspanningen van onze penningmeester en secretaris wordt het ledenbestand keurig bijgehouden en blijft het financiële plaatje gezond, zelfs na (extra) uitgaven voor twee reuzenzilverparren als geschenk aan het park i.v.m. het 25-jarig bestaan van de vereniging, de nieuwsbrief in kleur met als bijlage een geplastificeerde plattegrond en een consult met een advocaat over Zuidasplannen en onze positie/strategie.

Vanaf begin april gaan de vrijwilligers van de Artsenijhof onder de bezielende leiding van bestuurslid Willem Smit zich ook weer inspannen om dit deel van het park nog fraaier te maken. Zij hopen ook hun deskundigheid verder uit te diepen door een op maat gesneden cursus te volgen van een kruidendeskundige van de Hortus van de VU.

Bestuur Vereniging Vrienden van het Beatrixpark

Voorzitter

Mw. H.Th.C. Munniksma

Secretaris

Mw. M.J.K. Louise

Penningmeester

Mw. B. van Helden-Pathuis

Leden

W. Smit

F.C.S. Warendorf

Mw. E.E. Luinge

Erelid

Prof. J. Lever

Secretariaat Vereniging

Mw. M.J.K. Louise

Website

www.vriendenbeatrixpark.nl

Giro

4295262

Ik wens u namens het bestuur in ieder geval een mooie zomer toe, waarbij u heerlijk zult kunnen zitten op de nieuwe banken.

Onze goed gedocumenteerde en fraai verzorgde website wordt inmiddels ook vaak bezocht door mensen uit Arnhem en omstreken: waarschijnlijk zijn dit medewerkers van Akzo Nobel, die nieuwsgierig zijn geworden naar hun toekomstige werkomgeving. Die belangstelling vinden wij natuurlijk erg leuk, maar de reden van deze belangstelling is voor het park zeer ingrijpend (zie Beethovenkavel). Voorlopig kunnen wij echter nog volop genieten van de natuur in een onaangestaste Natte vallei. IVN-vrijwilliger Henk Wolters kan u daarover alles vertellen tijdens zijn

wandeling (zie elders in deze nieuwsbrief). En als u meer wilt weten over vogels in het park en/of vragen wilt stellen aan het bestuur dan moet u natuurlijk komen naar de Algemene Ledenvergadering op dinsdag 24 april a.s. om 20.00 uur in Vrijzinnig Centrum Vrijburg (hoek Diepenbrockstraat/Herman Gorterstraat).

Ik wens u namens het bestuur in ieder geval een mooie zomer toe, waarbij u heerlijk zult kunnen zitten op de nieuwe banken.

Marleen Munniksma, voorzitter

Zuidasplannen Beethovenkavel: “Geen Ode an die Freude”

Die hoogbouw zal ongetwijfeld voor windhinder en schaduwwerking zorgen in dat deel van het park en bij een deel van de bewoners van de Princesseflat.

In de afgelopen maanden is het concept Uitvoeringsbesluit Beethoven, waarin nader omschreven staat wat de plannen zijn ten aanzien van de zuidwesthoek van het park, uitvoerig besproken: eerst in de stadsdeelraad van ZuiderAmstel, die voor uitvoeringsbesluiten een adviserende functie heeft richting de gemeenteraad, en daarna in een commissie van de gemeenteraad en de gemeenteraad zelf. Tijdens de inspraakrondes kwam al naar voren dat er nog steeds veel onduidelijkheden zijn in deze plannen. Buurtbewoners en andere belanghebbenden hebben vooral moeite met het enorme bouwvolume van 87.000 m² dat op deze vrij kleine kavel (6,6 hectare) gerealiseerd moet worden, waardoor hoogbouw onherroepelijk lijkt te zijn; die hoogbouw zal ongetwijfeld voor windhinder en schaduwwerking zorgen in dat deel van het park en bij een deel van de bewoners van de Princesseflat. Ondanks protesten heeft de gemeenteraad het Uitvoeringsbesluit Beethoven op 4 april goedgekeurd.

Bij bespreking van het concept Uitvoeringsbesluit in de commissie Ruimtelijke Ordening, Waterbeheer en ICT in de centrale stad op 21 februari en wederom op 21 maart bleef onduidelijk wat de gemeenteraad gaat doen met de telkens weer in de stukken terugkomende, maar door veel betrokkenen zeer ongewenste, derde afslag. De vereniging heeft hier bijna tien jaar geleden al tegen geprotesteerd door middel van een brievenactie, waarbij 800 leden aan de gemeente hun ongenoegen over deze plannen hebben geuit.

Verder bleken ook weer in de commissievergaderingen vele onduidelijkheden: tegenstrijdigheden in de tekst omtrent de derde afslag, nog steeds geen nieuwe goede locatie voor de Christus Geboortekerk. Het bisdom heeft een grote voorkeur voor... de rand van het Beatrixpark, maar dit keer bij de Diepenbrockstraat, in het monumentale deel, waar gezien de monumentenstatus beslist niet gebouwd mag worden. De

Er is nog steeds geen nieuwe goede locatie voor de Christus Geboortekerk.

vereniging heeft dan ook duidelijk aangegeven dat die locatie onbespreekbaar is.

Ook over de loop van de fietspaden door het park en langs of door de kavel is nog onduidelijkheid; wethouder Van Poelgeest verwees daarbij naar de Visie Zuidas 2007 die medio dit jaar ter bespreking komt. Ervaring met andere visies (die van 2001 en 2004) heeft ons geleerd dat voortschrijdend inzicht meestal bestaat uit toename van bouwvolume, oprekken van Zuidasgrenzen en plannings die niet gehaald worden.

De komst van het Amsterdam Art Metropole, een privaat initiatief voor een museum van 10.000 m² lijkt ook nog steeds onzeker. Wel heeft de directie van Akzo Nobel besloten om van Arnhem naar de Zuidas te verhuizen. Akzo heeft zeer veel interesse getoond voor de uiterste zuidwesthoek van de Beethovenkavel, daar waar zich nu een uitkijkeuvel en de cascade bevinden.

Over het Dokmodel en de NV Zuidas zult u de komende tijd waarschijnlijk veel lezen en horen via de media. Dit wordt een privaat-publieke onderneming waarin Rijk en Gemeente voor 40% gaan deelnemen en waar voor de resterende 60% private partijen worden gezocht die via een veiling hun aandeel kunnen 'kopen'. Als de aanleg van het dok doorgaat, zal dat ook weer van grote invloed zijn op het Beatrixpark: wij vrezen dat - omdat tegen de tijd dat die plannen gerealiseerd worden aan de randen al kantoorloftoren en appartementen gebouwd zijn - er te weinig ruimte is om bouwplaatsen in te richten en men dan toch gaat uitwijken naar de nog open plekken, bijv. het Beatrixpark. Bij iedere inspraak tot nu toe, maar ook in de toekomst, vragen wij om een garantie dat het park of delen daarvan nimmer als bouwterrein of voor aan-afvoer van materialen gebruikt zullen worden.

Aan de zuidzijde van de A-10 liggen de projecten Vivaldi - het bedrijventerrein waar nu o.a. het nieuwe kantoor van Ernst & Young wordt gebouwd en waar het Eurocenter een dure optie is om te gaan wonen in de Zuidas - en Ravel, nu nog parkeerterrein en voetbalveld, maar in de toekomst ook een woongebied, met kantoren en voorzieningen o.a. winkels en scholen (British School). Ook de AFC-voetbalvelden zullen daar trapsgewijs aangelegd worden met smalle groenstroken eromheen. Het concept projectbesluit wordt eerdaags in de stadsdeelraad van ZuiderAmstel op de agenda gezet. Vanuit het park zal vooral de hoogbouw zichtbaar zijn en - als het Dok er komt - ook een beetje groen.

Over de RAI-plannen moeten wij ons nog preciezer laten informeren. Wel staat vast dat aan de voorzijde van de RAI de entree vergroot en verhoogd zal worden, maar daarvan zal vanuit het park niet veel te merken zijn. Plannen voor een groot hotel aan de parkzijde zijn er wel en die zijn natuurlijk wel van invloed op het park.

Ten slotte Platform 21 en Restaurant As. Restaurant As is inmiddels gevestigd in de kapel aan de Prinses Irenestraat 19, waar ook Platform 21 haar expositieruimte heeft. De laatste weken is hard gewerkt aan de hangende tuinen en het buitenterras. Op 21 april a.s. hoopt het restaurant open te gaan.

Het is duidelijk dat het Beethovenproject ons vooralsnog geen aanleiding geeft tot grote vreugde. Liever luisteren wij naar Beethoven's negende symfonie en sluiten we ons even af van het Zuidasgeweld.

Marleen Munniksma

Akzo heeft zeer veel interesse getoond voor de uiterste zuidwesthoek van de Beethovenkavel, daar waar zich nu een uitkijkeuvel en de cascade bevinden.

Aan de zuidzijde van de A-10 liggen de projecten Vivaldi - het bedrijventerrein waar nu o.a. het nieuwe kantoor van Ernst & Young wordt gebouwd

Restaurant As is inmiddels gevestigd in de kapel aan de Prinses Irenestraat 19. Op 21 april a.s. hoopt het restaurant open te gaan.

Banken, prullenbakken, informatieborden en andere zaken

Vanaf 2003 zijn bestuursleden betrokken bij de verbeterplannen voor het Beatrixpark. Tijdens het overleg met het stadsdeel wezen wij in het verleden vooral op achterstallig onderhoud en dienden wij een aantal keren onze wensenlijstjes in, waar o.a. banken en prullenbakken (graag overal dezelfde) en informatieborden bij de grote ingangen op stonden.

Met de komst van de Zuidas werd het al snel duidelijk dat het park op termijn intensiever gebruikt zal gaan worden omdat er in de directe omgeving een woud aan kantoren en appartementsgebouwen bij gaat groeien. De mensen die daar wonen en werken hebben net als iedereen behoefte aan groen, en gezien de enorme verstening in hun directe omgeving zullen zij voor de groenbeleving snel uitwijken naar een park in de buurt: het Beatrixpark dus, alhoewel ook het Amsterdamse Bos, het Amstelpark en het Gijsbrecht van Aemstelpark waarschijnlijk meer (Zuidas)bezoekers zullen krijgen.

In onze gesprekken met de plannenmakers kwam toen naar voren dat het park gereed gemaakt moest worden voor deze toekomst. Vanuit het groeifonds Groen werd geld vrijgemaakt om onze wensen, maar ook de wensen vanuit de Zuidas te realiseren. De afspraken en wensbeelden werden vastgelegd in een document Verbeterplan Beatrixpark, dat in 2005 door de stadsdeelraad werd goedgekeurd. In overleg met ons was een prioriteitenlijst vastgesteld. In 2006 zou men met de eerste onderdelen beginnen: banken, prullenbakken en informatieborden. Maar dat viel tegen en had meer voeten in de aarde dan wij (en de ambtenaren) dachten. Na veel heen en weer gepraat, brieven en mailtjes, en nog eens overleggen gaat men

nu eindelijk in de tweede week van april de banken in het monumentale deel van het park vervangen door de door iedereen gewenste naturel houten bank. Per dag zal men zo'n 4 à 6 banken demonteren en meteen de nieuwe plaatsen. Helaas zal de uitverkoren ronde (Parijse) afvalbak niet eerder dan in september kunnen worden geplaatst wegens leveringsproblemen. De funderingsblokken voor de afvalbakken worden wel al geplaatst. Op woensdag 18 april a.s. om 11.15 uur zal wethouder Henk Boes, o.a. verantwoordelijk voor parken en groen in stadsdeel ZuiderAmstel, symbolisch en op feestelijke wijze één van de nieuwe banken en prullenbakken onthullen vlakbij de grote vijver in het park. Na afloop van deze korte bijeenkomst, waarvoor wij u allen van harte uitnodigen, wordt u door de vereniging getrakteerd op een kopje koffie of thee met iets lekkers. De plaatsing van de nieuwe banken en prullenbakken is een project dat gerealiseerd kon worden met fondsen vanuit het Groeifonds Groen.

De oude banken worden gedemonteerd en opgeslagen en zullen elders in de stad worden gebruikt. Vanuit de vereniging zullen wij verzoeken om enkele van deze banken tijdelijk in de Natte vallei te plaatsen – daar staan erg weinig banken en regelmatig krijgen wij het verzoek om meer bankjes in dat toch ook zeer geliefde en frequent bezochte deel van het park. Hetzelfde geldt voor die prullenbakken die nog in goede staat zijn.

Bij alle grote ingangen van het park zullen informatieborden geplaatst worden, bij kinderbadje/speeltuin en Artsenijhof zullen kleinere informatieborden neergezet worden met meer specifieke informatie over dat

Eindelijk in de tweede week van april worden de banken in het monumentale deel van het park vervangen door de door iedereen gewenste naturel houten bank.

Donderdag 5 april jl. hebben enkele bestuursleden met de nieuwe verantwoordelijk wethouder Henk Boes en enkele ambtenaren een rondwandeling door het park gemaakt en daarbij de vele, goede en minder goede, ontwikkelingen in en rond het park nog eens doorgesproken.

In dit deel mogen geen honden komen, omdat de beplanting erg kwetsbaar is en blijft.

Nieuwe aanplant.

Het cirkelpad over de grote speelweide zal vervangen worden door een breed tegelpad dat licht golvend dwars over de weide loopt.

gebied. De achterzijde van de borden zal door stadsdeel, projectbureau en de vereniging gebruikt worden voor mededelingen en recente informatie. Eind april hoopt het stadsdeel/de aannemer met dit project klaar te zijn. Wij hopen dat banken, borden en prullenbakken het park zullen verfraaien en dat zij niet bezocht worden door vandalen en graffiti 'kunstenaars'.

Verder zal in april de binnenring rond de grote vijver eindelijk worden aangeplant. Onlangs heeft men de hele strook weer gefreesd en plantrijp gemaakt. Tegelijkertijd kreeg de buitenring met de vaste planten-collectie een voorjaarsbeurt. In dit deel mogen geen honden komen, omdat de beplanting erg kwetsbaar is en blijft, en het ook voor de tuinmannen, die daar regelmatig moeten werken, geen pretje is als zij op uitwerpselen stuiten. Ondertussen gaat men verder met het uitwerken en aanbesteden van een nog omvangrijkere klus: de omgeving van het kinderbadje wordt komende winter aangepakt, d.w.z. de bestrating wordt er opnieuw ingelegd, er komen nieuwe en soms andere speelelementen, nieuwe fietsenrekken en langs de oostzijde van de kinderspeelplaats wordt een brede zgn. Zeeuwse haag geplant, die zal bestaan uit verschillende struiken, afwisselend groenblijvend, bladverliezend, bloeiend etc. Deze haag wordt zo'n 80 cm breed en ca. 1 meter hoog en komt in plaats van het struikgewas dat nu dit kindergebied afscheidt van de wandelaars en fietsers. De struiken die het waard zijn om behouden te blijven zullen blijven staan, evenals de volwaardige bomen. In diezelfde winter zal het cirkelpad over de grote speelweide, de hondenweide, vervangen worden door een breed tegelpad dat licht golvend dwars over de weide loopt. Voor dit nieuwe pad worden de bestaande keien en steentjes hergebruikt en het restant zal worden aangewend om de nieuwe keerwanden van het ereplateau te bekleden.

Op het ereplateau zelf blijven alle bomen op drie na, die een klein stukje opschuiven, op hun eigen plekje staan. De bomen vormen de basis voor de nieuwe onderbeplanting, die zal bestaan uit groenblijvende en bodembedekkende kruipers, bloeiende vaste planten en lage struikjes op zonniger plekken. Omdat hier veel vogels nestelen, zal ook met die bevolking rekening gehouden worden.

De padenloop op het ereplateau daar blijft bijna hetzelfde, alleen worden enkele tegelpadjes (alles wordt opnieuw bestraat met hergebruikte keitjes) vervangen door smalle padjes van boomschors. Deze padjes zullen moeilijker toegankelijk worden voor mensen die slecht ter been zijn, maar het zal voor iedereen mogelijk zijn om een rondje ereplateau te lopen. Er wordt gekeken hoe het koepeltje opgeknapt kan worden (en dan ook meteen het koepeltje bij de ronde vijver) en de keermuurtjes worden dusdanig breed gemaakt dat men daar evt. ook op kan zitten (ongeveer net zoals de drie cirkelmuurtjes op de grote speelweide, die uiteraard wel gehandhaafd blijven). De overige projecten binnen het verbeterplan zijn afhankelijk van de Zuidasplannen en zullen pas worden uitgevoerd als er meer duidelijkheid daarover is. Vanuit het bestuur blijven wij aandringen op goede communicatie over de vorderingen van deze plannen en het streven is om alle parkbezoekers via de achterkanten van de nieuwe informatieborden van deze zaken op de hoogte te houden.

Samen met een aantal deskundigen, waaronder Prof. Lever en bomenconsulent Hans Kaljee is inmiddels een inventarisatie gemaakt van het groen dat dreigt te verdwijnen wanneer de bouwplannen in het Beethovengebied van start gaan. Er is gekeken welke bomen en struiken behouden kunnen blijven in het gebied, of verplant

moeten worden naar een tijdelijke of definitieve plaats ergens anders. Door ons en door politici van ZuiderAmstel is benadrukt dat de natuurwaarde van de Natte vallei, en dan vooral het gebied van de cascade met het speciale helofytenfilter (water wordt door speciale moerasplanten gezuiverd) aan de rand van het nieuwe gebied terug dient te komen. Het gaat dan niet alleen om grote struiken maar ook om kleinere bijzondere gewassen. Henk Wolters zal daar tijdens zijn wandeling door het gebied (zie de aankondiging elders in deze nieuwsbrief) letterlijk en figuurlijk bij stil blijven staan. En misschien kunnen we er zelfs bij gaan zitten op de tijdelijk geplaatste groene bankjes.

Marleen Munnikma

Door ons en door politici van ZuiderAmstel is benadrukt dat de natuurwaarde van de natte vallei terug dient te komen.

Vogelexcursie 13 mei 2007

Op zondag 13 mei a.s. is er weer een vogelexcursie in het Beatrixpark. Aanvang: 6 uur 's ochtends bij de ronde zitbank bij de ingang Cornelis Dopperkade (de Rosenthalbank). Inlichtingen: Frank Warendorf, tel. 020-6625018, e-mail warendorf1@zonnet.nl.

In memoriam

Op 8 maart jl. overleed Foppe Bruinsma, 86 jaar oud. Foppe was betrokken bij de oprichting van de vereniging, jarenlang bestuurslid en in de beginjaren enthousiast schrijver voor de nieuwsbrief met de rubriek "Wist u dat..." met allerlei leuke gebeurtenissen in en rondom het park. Foppe kwam ook na de overdracht van zijn bestuursfunctie altijd naar de jaarvergadering, tot twee jaar geleden.

Het huis van Foppe grensde aan het Beatrixpark, een soort verlengstuk van zijn eigen tuin. Je kon hem vaak zien wandelen, handen op de rug en altijd in gezelschap van zijn hond. Veel van deze viervoeters vonden een gastvrij onderdak bij Foppe. Wel stierven ze nogal eens, niet omdat Foppe niet goed voor ze was maar omdat ze meestal al oud waren als ze bij Foppe hun intrek namen. Foppe haalde zijn vriendjes

(zo kun je ze gerust noemen) namelijk altijd uit het asiel, en geloof me, dat zullen doorgaans de zieligste honden geweest zijn, oud en al een beetje versleten. Zo'n exemplaar dat niemand meer wilde hebben. Foppe nam het echter met veel liefde mee en liet het dier genieten van het Beatrixpark. Dat tekende Foppe, hart voor mens en dier. Ook de zwerver die vlak bij zijn huis in het park bivakkeert, kon erover meepraten. Foppe liep hem niet voorbij maar vroeg hoe het met hem ging. Arrogantie, trots, het was hem vreemd. Zo maakten wij hem destijds ook als collega bestuurslid mee, mild en wijs, bemiddelend bij verschil van inzicht. Zo zullen wij hem als vereniging blijven herinneren.

*Cathy Ubels
Amstelveen, maart 2007*

Uit de Artsenijhof

In de loop van de tijd is het karakter van de Artsenijhof erg veranderd. Bij de aanleg voor de Floriade van 1972 was de hof heel open en zonnig, precies wat de meeste kruiden erg op prijs stellen. Maar nu, 35 jaar later, is het kenmerk juist dat er in en rond de hof veel hoge bomen staan, die de gewenste bezonning uitsluiten. Wil de hof weer zijn oude karakter terug krijgen, dan zullen we moeten bezien welke maatregelen moeten worden getroffen: alleen snoeien of hier en daar misschien toch ook kappen? Over de manier waarop en het tempo waarmee zo'n restauratie zou kunnen plaatsvinden zal het komend jaar overleg met deskundigen worden belegd.

De wintermaanden vormen voor de vrijwilligers van de Artsenijhof de periode waarin het programma van het nieuwe seizoen wordt uitgebreid. De bestellingen voor de nieuwe aanplant gaan naar de afdeling Groen van het stadsdeel ZuiderAmstel, de plantenbordjes worden zoveel mogelijk schoongemaakt en waar nodig vernieuwd etc. Bovendien wordt maandelijks een rondgang door de hof gemaakt om te zien hoe de planten er bij staan en om eventuele rommel op te ruimen.

Dit jaar is daar een nieuw element bijgekomen. Wij hebben drs. Arend van de Beld, stafmedewerker van de Hortus van de VU, bereid gevonden de scholing en coaching van de vrijwilligers op zich te nemen. Om deze extra activiteit te kunnen bekostigen heeft de vereniging bij het Dagelijks Bestuur van het stadsdeel een zogeheten waarderingssubsidie aangevraagd; deze subsidie is intussen toegewezen. Begin april heeft in de hof een eerste oriënterende rondgang met de nieuwe coach plaatsgevonden, waarbij met name veel aandacht werd besteed aan de planning en de organisatie van het werk.

Het vroege invallen van de lente betekende voor de vrijwilligers van de Artsenijhof dat het tuingereedschap eerder dan normaal uit het vet moest worden gehaald. Voordat met het planten en wieden kon worden begonnen, diende in vele vakken de grondstructuur nog te worden verbeterd. Dus zijn eind maart/begin april vele kubieke meters compost en tuinturf uitgestrooid.

Zodra de nieuwe plantjes aangeleverd zijn, kan de inventarisatie van de huidige opzet van de Artsenijhof worden afgerond. Wij verwachten dat in de loop van juni het nieuwe Groene Boekje zal verschijnen, compleet met een vermelding van de medicinale aspecten van de in de hof voorkomende kruiden. Belangstellenden kunnen het opvragen bij het secretariaat van de vereniging en bij de coördinator van het vrijwilligerswerk.

Verwacht wordt dat begin mei bij de beide ingangen van de Artsenijhof informatieborden worden geplaatst, waarop de spelregels voor het bezoeken van de hof vermeld staan. Aan de achterzijde zult u een plattegrond met het beplantingsoverzicht 2007 aantreffen.

Ten slotte: wij doen opnieuw een beroep op de leden zich aan te melden als vrijwilliger m/v voor het onderhoudswerk, dat elke dinsdagochtend (10 tot 12.30 uur) en woensdagavond (19 uur tot het te donker wordt) plaatsvindt. Belangstellenden kunnen zich melden bij coördinator Willem Smit, tel. 6854646, e-mail: willem-smit@planet.nl.

Willem Smit

Notulen ALV Vereniging Vrienden van het Beatrixpark d.d. 20 april 2006

Aanwezig: volgens de presentielijst 22 leden en 6 bestuursleden.

Afwezig met bericht: mw. W. Dulfer, dhr. E.R. Jaensch, dhr. H. Wolters en dhr. J. Stranders.

1. Opening en mededelingen

Voorzitter Marleen Munniksmas opent de vergadering en deelt mee dat enkele dagen geleden mw. Ingrid Stranders is overleden.

Zij was medeoprichtster van de vereniging, een zeer betrokken lid, bijna altijd aanwezig op de jaarvergadering maar vooral zeer strijdbaar ten tijde van de geplande uitbreiding van de RAI in het park, begin jaren negentig.

Mw. Oberman spreekt haar waardering uit voor de gemaakte notulen.

Vervolgens stellen de bestuursleden zich kort voor.

2. Ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken

3. Notulen ALV 17 april 2005

Dhr. Hetterschij vraagt nog eens naar de invloed van ING Vastgoed, mede naar aanleiding van de opmerkingen van dhr. Bischoff tijdens de vorige jaarvergadering. De voorzitter antwoordt dat we de opstelling van de ING goed volgen. Momenteel worden de plannen voor de ZW-hoek volop ontwikkeld, dit is het gebied waar de uitruil met de ING onderdeel van uitmaakt. Dit is een voldongen feit. Wel is de vraag of Groen Links misschien andere accenten zal zetten. Deze partij maakt nu deel uit van het bestuur in de centrale stad. Er bestaan problemen rond de verplaatsing van de Christus Geboortekerk en ook de plannen rond het Nicolaas Lyceum zijn allerm minst duidelijk. ING wil nu al ook de flanken van het gebied mee ontwikkelen maar dat moet eerst weer in de inspraakronde.

De RAI heeft plannen voor een hotel, maar met name ook de derde afslag en de aftakkingen daarvan zijn zeer problematisch en wij zullen ons daar hard tegen blijven verzetten, maar ook het stadsdeelbestuur is eigenlijk tegen.

Het lawaai zal toenemen, men denkt na over geluidschermen bij de verschillende tunnelmonden als het dokmodel doorgaat.

Ook mw. Lehmann vraagt zich af hoe Groen Links zich gaat opstellen t.a.v. het Zuidasproject.

4. Jaarcijfers 2005, verslag kascommissie

Penningmeester Barbara van Helden meldt dat 1065 leden een contributiebedrag van € 13.002,06 hebben betaald, een gemiddelde van € 12,21.

Dat is iets lager dan vorig jaar. Het jubileumboek heeft tot nu toe € 4.544,95 opgebracht, minder dan verwacht. We hebben nog ca. 280 exemplaren in huis, ca. 90 exemplaren zijn geschonken, o.a. aan de burgemeester, fractiemedewerkers en ambtenaren van centrale stad en stadsdeel, dRO-medewerkers en andere belangheb-

Momenteel worden de plannen voor de ZW-hoek volop ontwikkeld, dit is het gebied waar de uitruil met de ING onderdeel van uitmaakt. Dit is een voldongen feit.

Er bestaan problemen rond de verplaatsing van de Christus Geboortekerk en ook de plannen rond het Nicolaas Lyceum zijn allerm minst duidelijk. ING wil nu al ook de flanken van het gebied mee ontwikkelen maar dat moet eerst weer in de inspraakronde.

De post uitgaven is hoger uitgevallen dan begroot door bijzondere gebeurtenissen zoals ... de feestelijke presentatie van het jubileumboek...

benden. Het donatiebedrag van € 150,— is een bijdrage van de RAI.

De post uitgaven is hoger uitgevallen dan begroot door bijzondere gebeurtenissen zoals het Muziekfestival, de feestelijke presentatie van het jubileumboek en aanschaf van extra werkmateriaal voor de vrijwilligers van de Artsenijhof.

De penningmeester heeft de renterekening omgezet in een rentemeeerrekening en ontvangt daardoor anderhalf keer zoveel rente.

Vervolgens spreekt mw. Van Spreeuwel, mede namens mw. José Deckers, haar waardering uit over de zorgvuldigheid en duidelijkheid van het financieel beleid.

Zij vindt dat de vereniging blij mag zijn met zo'n goede penningmeester.

Mw. Van Spreeuwel zal ook volgend jaar lid zijn van de kascommissie, ter vergadering meldt mw. M. van der Leeuw zich als tweede lid.

5. Begroting 2006

Dhr. Louise vraagt naar het opnieuw opvoeren van € 4.500,— onder de post subsidies onder inkomsten, deze is blijkbaar niet geïnd in 2005.

Dat heeft betrekking op een nog openstaande, maar toegezegde subsidie van het Projectbureau Zuidas voor het Jubileumboek. Het bestuur zal daarover contact opnemen met het bureau. We zullen ook de verkoop van de nog resterende boeken moeten stimuleren (relatiegeschenk van de ABN-AMRO en ING voor hun medewerkers?). Er is € 2.500,— uitgetrokken voor de viering van ons 25-jarig jubileum, ideeën daarvoor moeten nog worden uitgewerkt.

De twee mooie bomen die we aan het park schenken kosten € 3.000,—, er komt een plaquette op een paal die op 27 april zal worden onthuld door stadsdeelvoorzitter Duco Adema. Verder is de vergadering erg te spreken over het prachtige jaarverslag.

6. Kort verslag bestuursleden over ontwikkelingen in en rond het park

In de nieuwsbrief hebben de bestuursleden uitgebreid verslag gedaan van de laatste ontwikkelingen, daarom ter vergadering enkele korte aanvullingen.

Elodie Luinge is met veel plezier op zoek gegaan naar een paar mooie zilversparren (advies van Jan Lever). Het kostte veel overleg met o.a. de afdeling Groen, het stadsdeel, bomenconsulent Hans Kaljee etc. Een zeer enthousiaste hovenier die uiteindelijk de bomen uit België haalt, maakte veel goed. Ze is ook nog op zoek naar goede naambordjes voor de bijzondere bomen in het park, niet eenvoudig vanuit het oogpunt van duurzaamheid, diefstal en vandalisme. Wordt vervolgd. Willem Smit deelt mee dat hij zich de komende periode ook gaat richten op deskundigheidsbevordering van de vrijwilligers in de Artsenijhof.

Daar is veel behoefte aan, vooral op theoretisch niveau. Hij gaat op zoek naar een subsidiepot en neemt contact op met de Hortus van de VU.

Er wordt ook hard gewerkt aan alle beschrijvingen van de aangeplante kruiden voor de nieuwe versie van het "groene boek".

Frank Warendorf heeft dit jaar nog geen nestlocatie kunnen vinden van de bosuil. Vorig jaar zijn er drie jongen door de ouders grootgebracht. De sperwers hebben wel een broedpoging ondernomen maar niet doorgezet, misschien is het mannetje nog wat te jong.

Elodie Luinge is met veel plezier op zoek gegaan naar een paar mooie zilversparren (advies van Jan Lever).

Dhr. Dronkert vraagt nog aandacht voor zijn brief namens de buurtbewoners (kopie ook gestuurd naar het bestuur) aan Strand Zuid vanwege de geluidsoverlast in de zomer aan de achterkant van de RAI. Dhr. Van Helden vindt Strand Zuid juist een welkome gezellige aanwinst voor de buurt en heeft niets gemerkt van overlast. Ook mw. Lehmann ervaart steeds meer herrie en heisa rond het park. De voorzitter zegt toe de gevolgen voor het park van het jaarlijkse Strand Zuid in de zomermaanden goed in de gaten te houden. We hebben in die tijd eigenlijk meer last van achtergelaten troep van feestjes en picknicks.

Discussie over Strand Zuid.

7. Rondvraag

Mw. Lehmann vraagt zich af welke roofvogel het is die ze wel eens boven het park ziet vliegen. Frank Warendorf denkt dat het een buizerd is.

Ook bedankt ze het bestuur voor de geweldige inzet voor het park.

8. Lezing Hans Kaljee

Na de pauze houdt Hans Kaljee, sinds 2000 hoofdstedelijk bomenconsulent, een heel enthousiast verhaal met mooie beelden over de *jeugdige, slimme en luie bomen in het Beatrixpark*. Die bomen hebben het zo slecht nog niet, ze staan in goede, bij de aanleg, speciaal opgebrachte grond, ze groeien in veel betere omstandigheden dan buiten het park mogelijk zou zijn. In Amsterdam is een boom ouder dan 100 jaar al heel bijzonder, in tegenstelling tot bijv. Engeland waar we soms bomen tegenkomen van een paar duizend jaar. Sinds drie jaar bestaat er een soort certificaat voor bomendeskundigen. De certificaathouders mogen zich *European Tree Worker* noemen. De term boomchirurg wordt niet meer gebruikt. Verschillende stadsdelen (o.a. Noord en Oud-Zuid) zijn bezig met het opstellen van lijsten van monumentale bomen, dat wil zeggen bomen van vijftig jaar en ouder. Bij de renovatie van parken in Amsterdam is er de laatste jaren nogal wat misgegaan met kwalijke gevolgen voor bomen zoals in het Oosterpark en het Westerpark. Bij het Erasmuspark is het juist allemaal bijzonder goed gegaan door de deskundige begeleiding van het hele renovatieproject, een voorbeeld in Nederland, aldus Hans Kaljee. Op dit moment verwacht hij veel van de huidige wethouder Marijke Vos, die het groen gunstig gezind is. Na deze boeiende presentatie bedankt Marleen Munnikma de spreker met een passend cadeau en sluit de vergadering omstreeks 23.00 uur.

Na de pauze houdt Hans Kaljee een heel enthousiast verhaal met mooie beelden over de jeugdige, slimme en luie bomen in het Beatrixpark.

Mirjam Louisse, secretaris

Chapeau voor de bomen!

Donderdag 18 januari 2007 is een datum die ons als parkvrienden nog lange tijd zal heugen. De zwaarste storm sinds vijf jaar raasde over ons land, met af en toe windstoten die niet mis waren. De website van het KNMI scoorde die dag een record aantal bezoeken van vier miljoen in 24 uur! Consternatie alom dus.

Dit winterseizoen waren er al eerder enkele stevige stormen geweest. Stormen horen uiteraard bij ons klimaat en zijn vooral actief in najaar en winter, dus zo ongeveer vanaf oktober tot en met maart. Soms gebeurt er jarenlang hoegenaamd niets van betekenis en dan ineens als de weergoden een dolle bui hebben zijn ze er in alle hevigheid. Blijkbaar was dat nu het geval.

Ook het Beatrixpark heeft de afgelopen maanden zijn deel gekregen. Op 1 november vielen er een Canadese populier in de Prinses Irenestraat en één van de Italiaanse populieren bij de brug bij de Cornelis Dopperkade. Op Oudejaarsdag sneuvelde een lariks in de omgeving van de ingang Cornelis Dopperkade. Vervolgens sloeg op 11 januari de storm opnieuw toe: één van de oude paardenkastanjes in de binnenste kastanjerij en een meelbes in de zuidwesthoek van de grote speelweide. En ook een week later tijdens die zeer zware storm van 18 januari was het raak. In de kastanjerij was opnieuw schade en in de coniferenhoek vielen een den en een berk. Bij de ingang tegenover de Herman Heijermansweg viel een groepje van drie Italiaanse populieren, terwijl daar ook nog een waterleiding sprong. Inmiddels zijn er gelukkig alweer drie nieuwe populiertjes geplant, maar het zal toch nog lange tijd duren voordat het oude vertrouwde beeld weer terug is.

Gelukkig is de totale schade redelijk beperkt en zijn het park echte grote rampen zoals in januari 1990 met het verlies van bijna de gehele binnenste kastanjerij bespaard gebleven. De bijzondere exemplaren zijn allemaal behouden, maar uiteindelijk telt elke boom toch mee. In kringen van boomdeskundigen wordt er al enige tijd onderzocht welke maatregelen je kunt nemen. Regelmatige boomcontrole is er een van. Het kan preventief werken en het zegt wel een en ander over de kwaliteit van de boom, maar het is geen garantie van honderd procent, zeker niet onder de omstandigheden van 18 januari. Zo is het elders in het land gebeurd dat er bomen zijn omgewaaid die bij controle in 2006 nog veilig werden bevonden, terwijl soms “afgekeurde” buren gewoon overeind bleven. Het is lang niet altijd te voorspellen. Tot slot nog dit. Kort na de storm van 18 januari zei columnist Koos van Zomeren in de NRC heel mooi dat zijn ontzag voor de storm plaatsgemaakt had voor de bomen die hem hadden doorstaan. Waarmee dus ook voor de bomen van het Beatrixpark chapeau!

Henk Wolters

De paardenkastanje die op 11 januari is gesneuveld.

Canadese populier in de Prinses Irenestraat 1 november omgevallen.

Berk in coniferenhoek 18 januari omgevallen.

Gesneuvelde populier bij Beethovenvijver 18 januari.

Taxus omgevallen 18 januari.

De grote en de kleine maagdenpalm

De kleine maagdenpalm staat in het noordelijk, het midden- en het zuidelijk deel van de Artsenijhof.

Deze keer bespreken we twee - in de Nederlandse natuurgebieden - beschermde plantensoorten, de grote maagdenpalm (*Vinca major*) en de kleine maagdenpalm (*Vinca minor*). Ze behoren tot de maagdenpalmfamilie (*Apocynaceae*). Oorspronkelijk zijn beide soorten afkomstig uit het Middellandse-Zeegebied. Het zijn miniheesters en prima bodembedekkers, die ook in de winter groen blijven.

In de Artsenijhof is de grote maagdenpalm te vinden in het middendeel. De kleine maagdenpalm staat in het noordelijk, het midden- en het zuidelijk deel. Hoewel de grote maagdenpalm al vanaf februari kan bloeien, is dit in de Artsenijhof niet het geval. Waarschijnlijk heeft dit te maken met het feit dat hij in de voorgaande jaren door een (knaag)dier werd aangevreten. Hij staat er nu weer goed bij en hopelijk blijft dat zo. De kleine maagdenpalm bloeit meestal in april en mei en soms voor een tweede keer in de herfst. In de Artsenijhof bloeit hij - door de zachte winter? - nu al volop.

Beide planten lijken sterk op elkaar; de grote maagdenpalm wordt - zoals de naam al zegt - hoger, tot zo'n 50 tot 70 cm. De bladeren zijn eivormig en hebben langere stelen. Ook de blauwpaarse bloemen zijn groter dan bij de kleine maagdenpalm, die slechts zo'n 15 - 20 cm wordt.

In de homeopathie wordt de grote maagdenpalm voorgeschreven om de doorbloeding van de hersenen bij hoofdpijn of duizeligheid te verbeteren. Hij wordt ook gebruikt als medicatie tegen leukemie.

De kleine maagdenpalm wordt gebruikt tegen alle mogelijke ziektes, zoals suikerziekte, hoge bloeddruk en diarree. Uitwendig worden er ontstekingen in het mondslijmvlies mee bestreden. In traditionele Surinaamse medicijnen wordt de plant gebruikt tegen malaria en om de menstruatie te verlichten.

José Deckers

In de Artsenijhof bloeit hij - door de zachte winter? - nu al volop.

Kleine maagdenpalm de Artsenijhof

Onbekende bekenden

Het beeld dat deze keer de onbekende bekende is, heeft in ons park (helaas?) niet over belangstelling te klagen. Dit bronzen beeld, in het archief van het stadsdeel omschreven als *Zittende vrouwenfiguren*, staat in de zogenaamde eendenvijver in de noordelijke punt van het park. De belangstelling komt voornamelijk van de vogels die de vrouwenfiguren als uitkijkpunt gebruiken. Dat is ook goed te zien aan de sterk vervuilde staat van het beeld. De maakster van het beeld is Ellen Roos (1926) destijds bekend onder de naam Ellen Beerthuis-Roos. Ze was gehuwd met de journalist Beerthuis, overleden in 1986. Via internet is het gelukt in contact te komen met Ellen Roos. Ze woont in Amsterdam en heeft haar persoonlijke verhaal kunnen vertellen over het hoe en waarom van dit beeld. Ook enkele afgebeelde foto's zijn door haar ter beschikking gesteld. Het meest verrast was ik om van Ellen Roos te horen dat het beeld de poëtische titel draagt *'l'après-midi d'un faune'*, naar een muziekstuk van Claude Debussy en dat het beeld in feite een fontein is waaruit 15 waterstralen kunnen spuiten. Die waterstralen missen we dus al jaren!

Ellen Thera Roos werd in 1926 geboren in Soekaboemi op het eiland Java, Indonesië. Als zesjarig kind kwam ze met haar ouders naar Nederland. In Deventer bezocht ze tijdens de oorlog het gymnasium, maar na vier jaar ging ze na het einde van de oorlog naar het Instituut voor Kunstnijverheid Onderwijs, de latere Rietveld Academie, een bevrijding in haar ogen. Ze dacht aan het illustreren van kinderboeken, maar Wil Hund, docente/beeldhouwster, zei tegen haar "jij moet gaan hakken", een levensbepalend advies. In 1951 begon ze aan de avondopleiding van de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten in Amsterdam

onder leiding van Cor Hund en daarna werd ze door docent Piet Esser gestimuleerd om de dagopleiding te volgen. Ze studeerde af in 1955. Tegelijk begon voor haar een nieuw tijdperk met de geboorte van haar zoon Reinaert Jan, alias Vos.

Eind jaren vijftig, het was de tijd van de maatschappelijke en culturele wederopbouw na de oorlog, kreeg Ellen Roos van de gemeentelijke kunstcommissie waarvan Piet Esser deelt uitmaakte, een vrije opdracht voor het maken van een beeld voor het Beatrixpark. Het was haar eerste opdracht, een eigen stijl had ze toen nog niet ontwikkeld. Ze koos spontaan voor een beeld in water, met een fonteinfunctie. Luisterend naar de prelude van Debussy kreeg ze de inspiratie voor het beeld. Twee vrouwenfiguren/nimfen zitten op een klein eiland onder een boom. De ene figuur leunt tegen de stam, de andere knielt. Een fluitspelende faun zit erachter ook tegen de stam geleund. Deze is alleen te zien vanaf de andere kant van de vijver. Ze maakte eerst een stenen ontwerp, daarna een vorm van klei die ze in brons wilde laten gieten. De kunstcommissie, en met name de 'abstracte' leden daarin, vonden het kunstwerk te duur worden. Uiteindelijk kreeg ze toch ondersteuning van de commissie maar het duurde bijna twee jaar voor het beeld daadwerkelijk kon worden geplaatst. Dat geschiedde in 1962 en heeft heel wat voeten in de aarde gehad. De zwaarte en grootte van het beeld vereisten een goede verankering. Publieke Werken dacht de hele vijver te moeten leegpompen maar de heer Mos, een oudgediende van de dienst, plaatste met een paar collega's vier granieten platen die bij havenaanleg worden gebruikt in een vierkant in het water en boorde ook hoogstpersoonlijk de vijftien spuitgaten in het beeld. Ellen Roos vertelde

Zittende vrouwenfiguren, staat in de zogenaamde eendenvijver in de noordelijke punt van het park.

Voorstudies van het beeld.

Deze waterstralen missen we dus al jaren.

Voorpagina van de catalogus overzichtstentoonstelling mei 2007.

**Overzichtstentoonstelling
Ellen Roos, 12 en 13
mei 2007 van 12.00
uur tot 16.00 uur.
Westerstraat 76 1hg,
1015 ML Amsterdam.
Tel. 020-6233582**

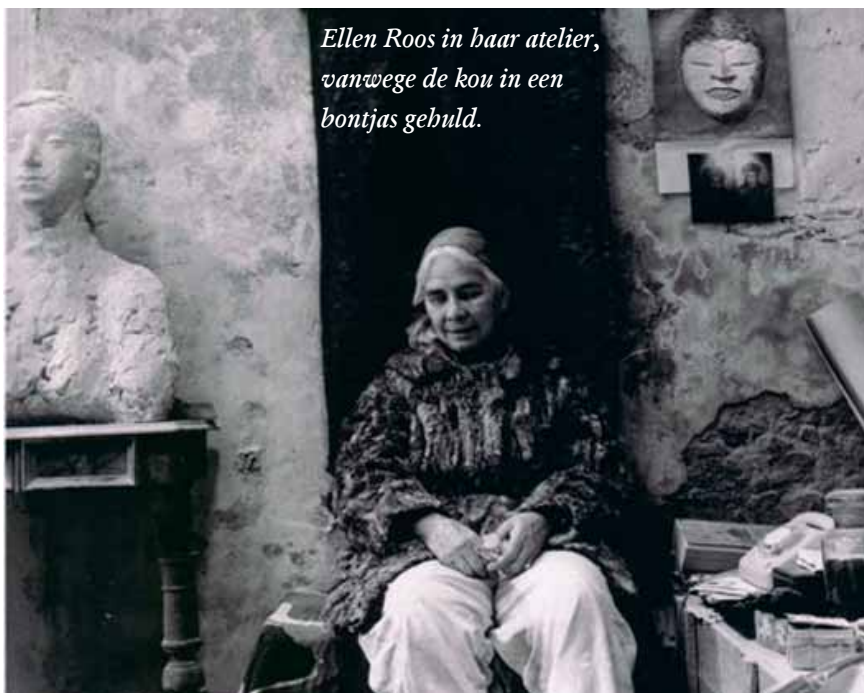
dat er veel belangstelling was voor het plaatsen van het beeld en dat de omstanders medelijden hadden met “het stel oude mannen” dat de klus moest klaren maar het met plezier deed! Helaas zijn er geen foto’s van. Het plaatsen heeft bijna f. 6.000,— gekost; de kunstenaar heeft ca. f. 4.000,— ontvangen. Doordat de gaten zijn dichtgeslibd met vogelpoep, functioneert het beeld helaas al lang niet meer als fontein. Het stadsdeel heeft onlangs een offerte aangevraagd voor een schoonmaakbeurt en er wordt over gedacht de fonteinfunctie van het beeld te herstellen. Dit komt de doorstroming in de eendenvijver ten goede. Ook zal het beeld dan beter beschermd zijn tegen bezoek van vogels.

Na dit eerste beeld ontving Ellen Roos steeds meer opdrachten, o.a. via de 1% regeling (bij nieuwbouwprojecten kon 1% van het budget worden besteed aan kunst). Als lid van de Nederlandse Kring van Beeldhouwers en Arti en Amicitiae nam ze deel aan talloze exposities en in de jaren zeventig en tachtig gaf ze les aan de bekende “zaterdagateliers” in Haarlem. Ze heeft haar beelden meestal gemaakt vanuit een gedachte, een ideaal

(peace, love), een muziekstuk (het beeld in het Beatrixpark), een gedicht (Leo Vroman) of een verhaal (Niels Holgersson). Koningin Beatrix, destijds nog Prinses, heeft een kleine versie van haar beeld *Niels Holgersson* gekocht op een tentoonstelling. Al jarenlang is Ellen Roos ook nauw betrokken bij de Spirituele Academies in ons land maar ook in het buitenland. In de buitenruimte van een aantal van deze instellingen staan ook beelden van haar.

Tot vorig jaar werkte Ellen Roos nog regelmatig in een atelier van een vriendin. Door ziekte is daar de laatste maanden niet veel van gekomen. Haar zoon, Vos Beerthuis, heeft ter ere van haar tachtigste verjaardag een overzichtstentoonstelling van haar werk georganiseerd. In de catalogus die daarvan zal verschijnen, schrijft de kunstenaar: “Deze tentoonstelling laat mede een afspiegeling zien van de Nederlandse beeldhouwkunst van de afgelopen vijftig jaar. Het is de ontwikkeling van figuratief naar abstract, naar spiritueel. Voor mij is het een natuurlijke, persoonlijke ontwikkeling, die tot mijn dood door zal gaan”.

Mirjam Louisse

*Ellen Roos in haar atelier,
vanwege de kou in een
bontjas gehuld.*

Voor de najaarsnieuwsbrief ben ik op zoek naar informatie over de Speelplastiek van cortenstaal van Bart van de Weijer (1970). Het staat op de bloemenweide. Wie meer weet over de maker en het beeld kan contact met mij opnemen.

Muziekfestival Beatrixpark 2007

Deze zomer zal voor de tweede keer het Muziekfestival Beatrixpark worden georganiseerd in het Beatrixpark in Amsterdam. Dit muzikale evenement onder het motto 'een muzikale wereldreis voor het hele gezin' vindt dit jaar plaats op zondag 12 augustus tussen 13.00 en 20.00 uur.

Het festival wordt dit jaar geopend met een kleurrijke en muzikale Braziliaanse carnavalsoptocht door het gezelschap Maracatu Atomico. Daarna kunnen inwoners van ZuiderAmstel en Oud-Zuid luisteren naar prachtige, gratis, optredens met barokmuziek, klezmer (Joodse volksmuziek), Franse chansons, tango en swingende jazz onder de ruisende bladeren van het prachtige Beatrixpark.

Voor de kinderen zullen er weer diverse activiteiten worden georganiseerd. Zij kunnen zich laten schminken, deelnemen aan workshops Braziliaanse dans en/of percussie of een "vossenjacht" voor kinderen door het park.

De Vereniging Vrienden van het Beatrixpark zal aanwezig zijn met een infostand. Daarnaast zullen er diverse cateraars aanwezig zijn met koffie en thee, ijs, broodjes, bier en fris.

Impresariaat Muziekfontein organiseert ook dit jaar weer het festival en zoekt hiervoor vrijwilligers, die het leuk vinden om dit evenement te ondersteunen. Tijdens het festival zullen zij worden ingezet bij het begeleiden van de kinderen, het verstrekken van festivalinformatie aan het publiek, het opvangen van musici en andere artiesten, het helpen met inrichten van de festivaltenten etc.

Hopelijk tot ziens in het Beatrixpark!

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met: Impresariaat Muziekfontein tel. 020-6794413 gsm 06-25008848 holtkamp@impresariaatmuziekfontein.nl Kijkt u ook naar de festivalpagina op de website: www.festivalbeatrixpark.nl

**Dit muzikale
evenement onder
het motto 'een
muzikale wereldreis
voor het hele gezin'
vindt dit jaar plaats
op zondag
12 augustus tussen
13.00 en 20.00 uur.**

Natuurwandeling door de Natte vallei op zondag 3 juni

De Natte vallei zal over enige tijd ingrijpende veranderingen ondergaan! Er gaat een stuk verdwijnen en ter compensatie wordt er een nieuw stuk aangelegd. Om dit mooie en interessante gedeelte van het park nog eens in de schijnwerpers te zetten, organiseert het IVN onder leiding van natuurgids Henk Wolters hier een natuurwandeling, en wel op zondag 3 juni, dus in het seizoen dat er veel te beleven is. Aanvang 14.00 uur, duur van de wandeling ongeveer anderhalf uur. Vertrek- en eindpunt bij de ronde zitbank bij de ingang Cornelis Dopperkade. Deelname staat open voor iedereen en aanmelding vooraf is niet nodig. Aan de deelnemers wordt een vrijwillige bijdrage voor het IVN gevraagd. Inlichtingen: tel. 020- 6644506.

De Toevlucht

De vogels komen via de dierenbescherming, dierenartsen of particulieren, maar het merendeel komt via de dierenambulance.

We maakten met Gerrit een rondje over het terrein. De eerste opvang vindt plaats in een grote kooi met hokken voor de vogels.

Ook voor het Beatrixpark is "De Toevlucht" belangrijk.

In Amsterdam-Zuidoost, vlak bij de woonwijk Kantershof, ligt op een eiland in de Bijlmerweide, de vogel- en egelopvang "De Toevlucht". Het eiland is een ideaal biotoop voor de opvang van niet valide vogels. Ook is er een egelopvang. In dit artikel beperken we ons tot de vogels.

Bij onze aankomst bij het hek van "De Toevlucht" werd er net een oude smient binnengebracht, die na onderzoek erg ondervoed bleek te zijn. Tijdens ons gesprek met de beheerder, Gerrit Zant, werd er nog een zwaan binnengebracht, die lange tijd op dezelfde plek aan de waterkant had gezeten en zich daar heel gemakkelijk liet oppakken. Gerrit zal nog onderzoeken wat deze zwaan mankeert. Na genezing zal hij weer worden teruggeplaatst op de plek waar zijn vrouwtje is achtergebleven. Ook werd de op de weide rondlopende pauw nog verlost van een touwtje dat om zijn poten verstrikt zat.

Gerrit vertelde dat na een voorbereidingsperiode van twee jaar in 1989 eindelijk met de vogelopvang kon worden begonnen. Jaarlijks worden er ongeveer 3000, meest wilde vogels, gebracht. De meeste worden na goed te zijn hersteld weer in de natuur losgelaten. De vogels komen via de dierenbescherming, dierenartsen of particulieren, maar het merendeel komt via de dierenambulance. Deze heeft een sleutel van het hek en kan de vogels overdag, maar ook 's nachts in de kooi voor de eerste opvang plaatsen.

Welke vogels worden er gebracht en wat mankeren ze? Het gaat onder meer om watervogels, zoals zwanen, ganzen en eenden. Verder om achtergelaten huisdieren, zoals kippen en kalkoenen en kanaries, parkieten en overige tropische vogels. Maar ook om roofvogels. Ze zijn ondervoed, ziek,

gewond of anderszins niet valide. In het voorjaar worden er veel jonge vogels gebracht; dat is voornamelijk het geval bij plotselinge nachtvorst waardoor er snel een voedseltekort ontstaat.

Ook een uitbraak van botulisme zorgt voor een grote aanvoer van zieke vogels.

Botulisme wordt veroorzaakt door de bacterie *Clostridium botulinum*, die toxine (gif) produceert. Er zijn zeven gifstotypes. Twee van deze gifstotypes veroorzaken gewoonlijk sterfte bij wilde (water)vogels. Een snelle vermenigvuldiging van de bacterie vindt voornamelijk plaats in een eitwitrijk milieu (dode vogels of vissen in het water) of water met een temperatuur tussen 15 en 35° C (ondiepe en stilstaande plassen). De ziekte tast het zenuwstelsel aan. De vogels kunnen niet meer vliegen, de spieren in de poten raken verlamd en vervolgens treedt verlamming van de nekspieren op. Ten slotte verdrinken ze of sterven ze op de kant aan ademhalingsstoornissen. In theorie is er geen doeltreffend middel tegen deze ziekte. In de praktijk voldoet vaak het doorspoelen van het maagdarmkanaal. Bij "De Toevlucht" worden de zieke vogels tien maal per dag doorgespoeld met een beetje water. Dit gebeurt met een injectiespuit aan een slang. Na een behandeling van drie dagen kunnen de meeste vogels zelf weer drinken en eten. Na een week mogen de meeste vogels weer los.

We maakten met Gerrit een rondje over het terrein. De eerste opvang vindt plaats in een grote kooi met hokken voor de vogels. In een volgende kooi, een buitenkooi, kunnen ze revalideren en aansterken. Als ze voldoende zijn aangesterkt gaan ze naar een verzamelkooi om vervolgens te worden losgelaten. Op enige afstand van deze

kooien staat een grote kooi met uitsluitend roofvogels. De verzorging van deze vogels ligt helemaal bij Gerrit.

Ook voor het Beatrixpark is “De Toevlucht” belangrijk. Zoals u in de afgelopen najaarsnieuwsbrief heeft kunnen lezen, zijn er drie jonge eendjes, die door hun moeder waren achtergelaten in het vijvertje in de Artsenijhof, door de dierenambulance naar de vogelopvang gebracht. Ook zijn er 15 januari van dit jaar vanuit de

vogelopvang drie ganzen, vier zwanen en negen eenden in het park uitgezet.

“De Toevlucht” verdient dus de warme aandacht van de Vrienden van het Beatrixpark. Adres: Stichting De Toevlucht Vogel- en Egelopvang, Bijlmerweide, 1103 RR Amsterdam, tel.: 020 – 6001144, www.toevlucht.nl, postgiro 5859600.

José Deckers en Diny Koers

Ook zijn er 15 januari van dit jaar vanuit de vogelopvang drie ganzen, vier zwanen en negen eenden in het park uitgezet.

Rondleiding door de Artsenijhof 14 mei a.s.

Op 14 mei a.s. van 13.00 tot 17.00 uur organiseert Buurtcentrum De Pijp een rondleiding door de Artsenijhof. Verzamelpunt 2e van der Helststraat 66, kosten €1,50 + strippenkaart. Inlichtingen: Stephen Scholte, tel. 020-5709640, e-mail s.scholte@combiwel.nl

1^e Amsterdamse Stadsvogeldag op 9 september 2007 in het Beatrixpark

De Vogelwerkgroep Amsterdam organiseert op zondag 9 september a.s. de eerste Amsterdamse stadsvogeldag. De bedoeling van deze dag is om zoveel mogelijk mensen enthousiast te maken voor het kijken naar vogels en hun kennis te vergroten. Het is een hele eer dat deze dag in ons park wordt gehouden en wij hopen dan ook dat zich voldoende vogels zullen vertonen. In de omgeving van het Boerenweteringpad komen kramen van landelijke, regionale en plaatselijke verenigingen op het gebied van vogels. Maar ook organisaties die zich inzetten voor natuur en milieu zullen

vertegenwoordigd zijn. Het park zal het vertrekpunt zijn voor fietsexcursies naar de Middelpolder en het Amsterdamse Bos en er komen lezingen en films over vogels in de stad en over vogelbeschermingacties. Ook is er een uitgebreid kinderprogramma. Voor vragen kunt u terecht bij Jip Louwe Kooijmans (tel. 020-4223938) of het secretariaat van de vogelwerkgroep, tel. 020-6462240.

Frank Warendorf

